

1.– HAURREN BAT BABESIK GABE DAGOEN FAMILIETAN ESKU HARTZEKO PROGRAMA BEREZIA

Adingabea familiarengandik banandu ez dadin, eta, aukera dagoenean, familiako kideak berriro batu daitezten sustatzeko eta gurasoen gaitasuna baloratzeko, ezinbestekoa da behar adinako baliabideak edukitzea norbanakoen, familiaren eta gizartearen arazoei aurre egiteko, hain zuzen ere haurren babesik eza eragin duten edo iraunarazten ari diren arazoei ekiteko.

Programaren helburu nagusiak hauek dira:

- Familia iraunaraztea eta berriro elkartzea: (a) gurasoak seme-alabak zaindu eta haietaz arduratzeko gai izan daitezten lortzea, (b) umeei garapen prozesu osasuntsu eta normalizatua izan dezaten sustatzea, gorputzari, afektuei, adimenari eta gizarteratzeari dagokienez eta (c) gurasoen gaitasuna baloratzea. Helburua zera izango litzateke, (a) bere familia girotik banantzea saihestea babesik gabeko egoera larrietan; (b) bere etxera itzultzea sustatzea bere babesa ziurtatzeko behin-behinean bere bereizi behar izan den kasuetan eta (c) gurasoen gaitasuna baloratzea, adingabeari arreta emateko.
- Familiaren osagarri izatea. Izan ere, batzuetan gurasoak gai dira seme-alaben zainketari dagozkion eginkizunetako batzuk egokiro betetzeko eta familiarekiko lotura afektibo sendoa dago, baina gurasoek zenbait arazo dituzte, kronikoak eta konponezinak, eta ezin diete aurre egin euren seme-alaben oinarrizko beharrezanetariko batzuei.

Hona nortzuk ari diren programan: (a) “kasuaren gainbegiratzailerak”, eta (b) familia hezitzaileak eta psikoterapeutak.

Hartzaileak

Programa honen jasotzaile izango dira Bizkaiko Lurralde Historikoan bizilekua duten familiak, baldin eta euren seme-alabak 0 eta 18 urte bitartekoak badira, eta seme-alaba horiei buruz Gizarte Ekintza Sailak babes espedientea ireki badu.

Zehatz esateko, programak laguntza emango die:

- Familiaren egoitzan euren guraso, tutore edo zainzaileekin bizi diren ume edo nerabeei.
- Babesteko neurri gisa, aldi baterako euren jatorrizko familiatik banandu dituzten eta harrerako zentro batean edo harrera familietan dauden ume edo nerabeei.

Onuradun izateko irizpideak

Onuradun izateko, hurrengo irizpideak bete behar dira:

- a) Familiaren egoitzan euren guraso, tutore edo zaintzaileekin bizi diren ume edo nerabeak.
- b) Babes neurri gisa euren jatorrizko familiarengandik aldi baterako banandu dituzten umeak badira:
  - 1.– Maitasun harreman nabarmena izatea adingabearen eta guraso, tutore edo zaintzaileen artean.
  - 2.– Eragozpen handiak izatea gurasoei berez dagozkien erantzukizunei aurre egiteko.
  - 3.– Eragozpen horiek begi bistan geratu behar dira, hurrengo adierazleetatik edozein aplikatuz gero. Arduragabekeria ez oso larria, tratu txar fisiko ez oso larria, tratu txar emozional ez oso larria edo larria, abandonu emozional ez oso larria edo larria; beste edozein motatako tratu txarrak edo abandonuak (lan esplotazioa, eskean aritzea, jaio aurretiko tratu txarra etab.); guraso, tutore edo zaintzaileek ezgaitasun larria izatea, seme edo alabaren jokabidea kontrolatu eta gobernatzeko.
  - 4.– Etxebizitzak ez betetzea bertan bizitzeko gutxieneko baldintzak.
  - 5.– Iragarpenen arabera, familiak zerbitzu zehatzak lortzeko aukera izatea, epe ertain edo luzean; euren seme-alabei ematen dizkieten tratua eta zaintza hobetzea edo, bestela, prest egotea, jarraibideak betetzeko eta profesionalek euren seme-alabei laguntza eman diezaieten ahalbideratzeko.
  - 6.– Guraso/tutore/zaintzaileak prest egotea programan parte hartzeko.

Xedeak

- Ume edo nerabeak euren familiatik banandu ez direnean (hots, familiaren batasunari eutsi zaionean):
  - 1.– Familiatik banantzeko arriskua ezabatzea.
  - 2.– Ume edo nerabeak familiaren barruan iraun dezan lortzea; horretarako, haren segurtasuna eta osotasuna bermatu behar dira, bai eta haren oinarrizko beharrianak ase ere.
- Ume edo nerabeak aldi baterako familiatik banandu direnean (hots, familiaren batasuna berrezarri nahi denean):
  - 1.– Familiatik banantzeko beharrianak ezabatzea.
  - 2.– Haurra bere jatorrizko familiarekin itzul dadin lortzea, ahalik arinen.
  - 3.– Aurrerantzean, haurra bere etxetik aldentzeko arriskurik ez izatea, alegia, arrisku hori ezabatu edo kontrolatzea.

Tarteko helburuak:

Gurasoen Gaikuntzarako Azpiprograma:

Familiak izango dira azpiprograma horren jasotzaile, baldin eta, familia horietan, gurasoetako batek, gutxienez, gaitasun potentziala badu, gurasoei berez dagozkien eginkizunak zuzen-zuzenean betetzeko.

- 1.– Guraso, tutore edo zaintzaileei gaikuntza ematea, euren seme-alabei laguntza egokia eman diezaieten eta haien oinarrizko beharrianak ase ditzaten.
- 2.– Hutsuneak/arazoak konpontzea, honako arlo hauek tartean direnean:
  - Guraso, tutore edo zaintzaileen funtzionamendu pertsonala.
  - Adingabeen funtzionamendu pertsonala.
  - Guraso, tutore edo zaintzaileen funtzionamendu pertsonala, guraso moduan.
  - Familia kideen arteko harremanak.
  - Familia sistemaren jardunbidea, hori oso osorik hartuta.
  - Familiak bere ingurunearekin dituen harremanak eta, oro har, familiak gertaera jakin batzuekin dituen harremanak, baldin eta gertaera horiek eragin badituzte tratu txarreko edo abandonu egoera/jokabideak edota batzuk besteei lotuta agertu badira.
- 3.– Ume edo nerabearen oinarrizko segurtasuna eta osotasuna bermatzea; eta, etxean dagoen bitartean, haren oinarrizko beharrianak asetzea.
- 4.– Osotasun fisikoan, emozioetan, ezagutzan edota gizarte mailan izan daitezkeen arrastoak ezabatzea, baldin eta babesgabeziak halakoak eragin badizkio ume edo nerabeari.
- 5.– Sistema eta zerbitzu (normalizatu edo zehatzen) sarea sustatu eta koordinatzea, sare horrek familiari eta ume edo nerabeari laguntza eman diezaien, honako helburu hauek betetzeko:
  - Gizabanako, guraso, familia eta gizarteari dagokionez, egokitzapen jardunbide zuzena lortu eta horri eustea.
  - Babesgabezia egoerak berriz agertzeko arriskua ezabatu edo kontrolatzea.

Familia Osagarrien Azpiprograma:

Familiak izango dira azpiprograma horren jasotzaile, baldin eta, familia horietan, gurasoen arazo pertsonalak (fisikoak, ezagutzakoak, adimenekoak) konpongaitzak badira; arazo horiek izan arren, gurasoek behar den moduan bete ditzakete zenbait eginkizun, baina ezin dituzte gurasoen beste eginkizun batzuk bete, euren kabuz, oso osorik, modu iraunkorren eta egoki.

- 1.– Ume edo nerabeari laguntza ematea; laguntza horrek guraso eginkizun zehatz batzuk osatuko ditu, haiek ezin dituztelako eginkizunok behar bezala bete.
- 2.– Ume edo nerabearen oinarrizko segurtasuna eta osotasuna bermatzea; eta, etxean dagoen bitartean, haren oinarrizko beharrianak asetzea.
- 3.– Osotasun fisikoan, emozioetan, ezagutzan edota gizarte mailan izan daitezkeen arrastoak ezabatzea, baldin eta babesgabeziak halakoak eragin badizkio.
- 4.– Sistema eta zerbitzu (normalizatu edo zehatzen) sarea sustatu eta koordinatzea, sare horrek familia osoari laguntza eman diezaion, honako helburu hauek betetzeko: batetik, gizabanako, guraso, familia eta gizarteari dagokionez, egokitzapen jardunbide zuzena lortu eta horri eustea; eta, bestetik, babesgabezia egoerak berriz agertzeko arriskua ezabatu edo kontrolatzea.